

Ilmestyskirja 7

Ilm. 5:1-14

Olemme tässä Alusta alkaen -ohjelmassa selittämässä Ilmestyskirjaa. Viime kerralla alkoi sen toinen jakso. Siinä Johannes kertoi näystään, joka koski Jumalan taivaallista valtaistuinsalia. Siellä 24 ”vanhinta”, jotka ovat kristillisen seurakunnan vertauskuva, kumarsivat, palvoivat ja ylistivät Jumalaa. Niin tekivät myös neljä erikoista olentoa, jotka muistuttivat leijonaa, härkää, ihmistä ja kotkaa. Ne ovat näyssä edustamassa luomakuntaa. Ideana on, että koko luomakunta yhdessä kirkon kanssa ylistää Jumalaa siitä, että hän on luonut kaiken ja pitää sen olemassaolon yllä.

Kirjakäärö Jumalan kädessä

Nyt jatkamme viidennen luvun alusta.

Minä näin, että valtaistuimella istuvan oikeassa kädessä oli kirjakäärö. Se oli kirjoitettu täyteen molemmin puolin ja sinetöity seitsemällä sinetillä. Ja minä näin mahtavan enkelin, joka kuulutti kovalla äänellä: "Kuka on arvollinen avaamaan kirjan ja murtamaan sen sinetit?" Mutta ei ollut ketään, ei taivaassa, ei maan päällä eikä maan alla, joka olisi kyennyt avaamaan kirjan tai edes katsomaan siihen. Minä itkin katkerasti, kun ei löytynyt ketään, joka olisi ollut arvollinen avaamaan kirjan tai katsomaan siihen. Mutta yksi vanhimmista sanoi minulle: "Älä itke. Juudan heimon leijona, Daavidin juuriverso, on saanut voiton! Hän avaa kirjan ja murtaa kaikki seitsemän sinettiä." (Ilm. 5:1-5)

Tuo ”valtaistuimella istuva” on tietenkin Jumala. Häntä ei kuvata millään lailla (tai ainakin hyvin pidättyvästi sanomalla, että ”valtaistuimella istui joku, joka loisti kuin jaspis ja karneoli”, ks. 4:3). Jumalalla oli oikeassa kädessään kirjakäärö, joka oli sinetöity seitsemällä sinetillä.

Tuohon aikaan tunnettiin jo nykyisenkaltainen sivuista koostuva kirjatyyppi eli *codex*. Mutta käytössä oli myös vanhantyyppisiä kirjakääröjä. Johanneksen näkemä oli sellainen, toki vähän erikoinen, koska tämän kirjakäärön molemmat puolet oli kirjoitettu täyteen. Tavallisesti kirjoitusta oli vain toisella puolella eli sillä, joka oli rullattu sisäänpäin.

Kirjakäärö oli suljettu seitsemällä sinetillä. Se tarkoittaa sitä, että sen ympäri oli kiedottu seitsemän nauhaa, joista jokainen oli kiinnitetty lyijystä tai vahasta tehdyllä sinetillä, jossa oli sinettisormuksella painettu kuva. Tällaista käytäntöä noudatettiin antiikissa yleisesti. Sen avulla kirjakäärön saaja saattoi varmistua, että kukaan ei ollut väärentänyt sen tekstiä. Kirjoittajan sinetti takasi sen. Se että sinettejä oli seitsemän, on vertauskuva siitä, että kirjakäärö oli ehdottoman autenttinen. Numero 7 on täydellisyyden vertauskuva.

Mikä tuo sinetöity kirjakäärö oikein on? Luultavasti se tarkoittaa itseään Ilmestyskirjaa tai siinä kerrottua Johanneksen saamaa näkyä. Tämä käy ilmi myöhemmin, luvuissa 10 ja 11. Kohdassa 10:2 kerrotaan mahtavasta enkelistä, jolla on kädessään avattu kirjakäärö. Se on mitä ilmeisimmin tämä sama kirjakäärö, joka luvun 5 alussa on suljettu, mutta jonka Messias avaa luvuissa 6-8. Luvussa 10 enkeli käskää Johannesta syömään tuon avatun kirjakäärön, minkä jälkeen tämä profetoi (10:8-11). Kirjakäärön sisällön lyhyt yhteenveto on luvun 11 jakeissa 1-15 ja tarkemmin siitä on kerrottu luvuissa 12 – 22.

Murtamattomat sinetit – salattu Jumala

Kukaan ei kyennyt avaamaan kirjakääröä tai murtamaan sen sinettejä. Se tarkoittaa ensinnäkin sitä, että Ilmestyskirjan sisältö on salattu ja mahdoton ihmisen omin voimin tulkita.

Toisaalta kirjakäärön murtamattomat sinetit kuvaavat Luojan ja luodun välistä eroa. Eli sitä, että meillä ihmisillä ei ole mitään keinoa päästä tuntemaan Jumalaa itseään. Taivaassa tai maan päällä ei ole ketään, joka kykenisi avaamaan kirjan tai edes katsomaan siihen. Luoja on salattu, eikä millään luodulla ole mahdollisuutta tuntea häntä itseään.

Se on surkeaa, sillä ihminen on kuitenkin Jumalan kuvaksi luotu ja hänen henkensä janoaa elämän tarkoitusta, jonka voi saada ainoastaan yhteydestä Jumalaan. Mutta meillä ei ole siihen pääsyä.

Siksi Johannes itkee epätoivosta, kun ”ei löytynyt ketään, joka olisi ollut arvollinen avaamaan kirjan tai katsomaan siihen.”

Oletko sinä joskus tuntenut tuon saman epätoivon ja murheen siitä, että ihmisellä ei ole pääsyä Jumalan tuntemiseen ja elämä on siksi vailla merkitystä?

Juudan voittoisa leijona

Mutta yllättäen yksi vanhimmista lohduttaakin Johannesta: ”Älä itke. Juudan heimon leijona, Daavidin juuriverso, on saanut voiton! Hän avaa kirjan ja murtaa kaikki seitsemän sinettä.” Nuo ”vanhimmat” ovat kirkon vertauskuvia. Näky tarkoittaa siis sitä, että kristillinen kirkko voi tuoda ihmiselle toivon elämän tarkoituksettomuutta vastaan. Sen se voi tehdä kertomalla ihmisille Messiaasta, joka on tuonut ihmiskunnalle mahdollisuuden tuntea Jumala.

Messiaasta nimitetään ”Juudan heimon leijonaksi”. Se tarkoittaa ensinnäkin sitä, että Jeesus on Juudan heimosta, kuningas Daavidin sukua. Se on osa hänen kuninkaallista identiteettiään, josta Vanha testamentti ja siellä kerrottu daavidilainen kuninkuus ovat ennakoivia vertauskuvia.

Toiseksi Messiaasta nimitetään ”Daavidin juuriversoksi”. Sekin on vanhatestamentillista kieltä. Jesajan kirjan luvussa 11 sanotaan: ”Isain kannosta nousee verso, vesa puhkeaa sen

juuresta ja kantaa hedelmää. Hänen yleen laskeutuu Herran henki, viisauden ja ymmärryksen henki, taidon ja voiman henki, totuuden tuntemisen ja Herran pelon henki (Jes. 11: 1-12). (Iisai oli Daavidin isä, joten "Iisain kanto" tarkoittaa Daavidin sukua. Ks. myös Jer 23:5; 33:15).

Tuo "Juudan leijona ja Daavidin juuriverso" on "saanut voiton" (*enikeesen*). Tuo taas on roomalaisen ideologian sanastoa, joka sekin oli tuttua Ilmestyskirjan ensimmäisille lukijoille. Roomalaisen ajattelun mukaan jumalat vahvistivat imperaattorin vallan antamalla hänelle voiton vihollisista. Tuon ajan kolikoissa oli esimerkiksi kuva siitä, kuinka jumalatar *Nike* kruunaa keisari Augustuksen voiton seppeleellä.

Myös alkukristillisessä kielikuvastossa voitto (*nike*) oli tärkeä. Sitä käytetään edelleen. Savonlinnan Tuomiokirkonkin koristeena on sana *nike* eli "voitto". Se juontuu juuri Ilmestyskirjasta.

Voittaisa leijona onkin teurastettu Karitsa

Mutta kristityt määrittivät täysin uudelleen sen, mitä "voitto" tarkoittaa Messiaan kohdalla. Se käy täriseväällä tavalla ilmi jatkosta.

Ja minä näin, että valtaistuimen ja neljän olennon edessä vanhinten keskellä seisoi karitsa. Se oli kuin teurastettu, ja sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää - ne Jumalan seitsemän henkeä, jotka on lähetetty kaikkialle maailmaan. Se astui lähemmäs ja otti kirjan valtaistuimella istuvan oikeasta kädestä (Ilm. 5:6-7)

Ensin Johannekselle puhuttiin voittoisasta leijonasta mutta kun hän kääntyy, hän näkeekin karitsan! Ja vielä sellaisen, joka on teurastettu, mutta silti elää!

Messias eli Jeesus on voittanut heikkoudellaan ja sillä, että hänet on teurastettu nautitsemalla ristinpuuhun. Hänet on nimittäin tapettu meidän puolestamme ja sillä tavalla hän on lunastanut ja vapauttanut meidät synneistämme. Aluksi se näytti heikkoudelta, kun hän ei kyennyt edes liikkumaan, vaan kärsi häväistynä kidutuspuussa karmeimman mahdollisen kuoleman. Mutta Jumala herätti hänet kuolleista, ja hänen heikkoudestaan ja häpeällisestä kuolemastaan tulikin voitto kuolemasta. "Kristus nousi haudasta, kuoleamalla kuoleman voitti!"

Karitsalla oli seitsemän sarvea. Seitsemän on jälleen täydellisyyden luku, ja sarvet symbolivat voimaa ja kykyä murjoa vihollinen. Karitsan sarvet tarkoittavat sitä, että hän kykenee murjomaan synnin vallan maahan täydellisesti. Seitsemän silmää, jotka ovat samalla Jumalan seitsemän henkeä ovat sen vertauskuva, että Messias on kaikkietävä; aivan kuin Jumala on kaikkietävä.

Eli ”Juudan leijonalle” eli daavidilaiselle kuninkuudelle Vanhassa testamentissa annettu lupaus voitosta on saavutettu juuri siten, että Jumala lähetti Poikansa maailmaan kuolemaan syntiuhriina ihmiskunnan puolesta. Vanhassa testamentissa määrätty karitsain ja muiden eläinten uhraaminen oli ennakoiva vertauskuva siitä uhrista, jonka Messias kuolemallaan on antanut.

Tämäkin on ikivanhaa vanhatestamentillista kuvastoa. Tuttu on Jesajan kirjan luku 53:

Me harhailimme eksyneinä kuin lampaat, jokainen meistä kääntyi omalle tielleen. Mutta Herra pani meidän kaikkien syntivelan hänen kannettavakseen. Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen, ei hän suutansa avannut. Kuin karitsa, jota teuraaksi viedään, niin kuin lammas, joka on ääneti keritsijäinsä edessä, ei hänkään suutansa avannut (Jes. 53:6-7)

Uudessa testamentissa tätä teemaa kehitetään erityisesti Johanneksen evankeliumissa. Sen mukaan Johannes Kastaja sanoi Jeesuksen nähdessään: ”Katsokaa: Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” (Joh. 1:29).

Voittoisassa, teurastetussa Karitsassa on myös seuraavanlainen idea: Jeesus voitti pysymällä loppuun asti - kuolemaan asti - uskollisena Jumalan tahdolle. Samalla tavalla kristityt voittavat, kun vainoista huolimatta pysyvät uskollisina Jumalalle eivätkä kuoleman uhatessakaan kiellä uskoaan häneen.

Meidän kannattaa yhä tänään muistaa nuo molemmat ajatukset: Jeesus on voittanut heikkoudellaan ja uhrillaan meidän syntimme. Samalla tavalla mekin voitamme, kun pysymme hänessä, välittämättä siitä heikkoudesta ja häpeästä, jota hänen seuraamisensa ja hänen sanassaan pysyminen nyky maailmassa väistämättä tuo mukanaan.

Karitsan ylistys

Kun Karitsa otti kirjan, ne neljä olentoa ja kaksikymmentäneljä vanhinta heittäytyivät hänen eteensä. Vanhimmillä oli kaikilla harppu ja kultamalja täynnä uhrisavua, pyhien rukouksia. He lauloivat uuden laulun: ”Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinut on teurastettu, olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmisiä kaikista heimoista, kaikista kielistä, kansoista ja maista. Olet tehnyt heistä kuningassuvun, meidän Jumalamme pappeja; he tulevat hallitsemaan maan päällä” (Ilm. 5:8-10).

Johanneksen näyssä käy niin, että nyt Jumalan valtaistuimen edessä olevat olennot ja kirkkoa kuvaavat 24 vanhinta käyvät palvomaan Karitsaa, samalla kunnioituksella, jota he ovat aiemmin osoittaneet Jumalalle, kaikkeuden luojalle. Jos tämän kääntää apokalyptisestä eli näkyjen kielestä tavallisemmalla kielellä, niin se tarkoittaa sitä, että Jeesus on Jumala, osallinen Jumalan omasta kunniaista.

Miksi? Siksi, että hän on kuolemallaan lunastanut meidät, ”ostanut Jumalalle ihmisiä kaikista hainoista, kielistä, kansoista ja maista.”

Tässä puhettavassa on jälleen vahvaa paradoksaalisuutta. Kun roomalainen hallitsija sai voiton vihollisistaan, niin hän möi heitä tuhansittain, ellei kymmenin tai jopa sadoin tuhansin, orjiksi. Oli olemassa erityisiä tukkukauppiaita, jotka ostivat noita alistettuja ja möivät heidät sitten eteenpäin orjuuteen, kenet minnekin.

Mutta voittoa Karitsa on tämän väkivallan ja pahuuden vastakohta. Kun hän ostaa ihmisiä, hän ostaa heidät Jumalan omiksi. Silloin heistä tulee ”kuningassuku, meidän Jumalamme pappeja”. He saavat ulkoisesta heikkoudestaan huolimatta sen etuoikeuden, joka kuului israelilaisille: heistä tulee Jumalan kansaa. Vielä he eivät hallitse, vaan ”he tulevat hallitsemaan”. Se tapahtuu maailman lopussa.

Näyn lopuksi enkelit ja kaikki muut luodut puhkeavat ylistämään teurastettua mutta elävää Karitsaa eli Jeesusta:

Valtaistuimen, olentojen ja vanhinten ympärillä näin suuren joukon enkeleitä ja kuulin heidän äänensä. Heitä oli lukemattomia, kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat, ja he lausivat kovalla äänellä: ”Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan vallan, rikkauden, viisauden ja voiman, kunnian, kirkkauden ja ylistyksen.” Ja minä kuulin, kuinka kaikki luodut taivaassa, maan päällä, maan alla ja meressä, kaikki mitä niissä on, lausivat: ”Hänen, joka istuu valtaistuimella, hänen ja Karitsan on ylistys, kunnia, kirkkaus ja mahti aina ja ikuisesti.” Ne neljä olentoa sanoivat: ”Aamen”, ja vanhimmat heittäytyivät kasvoilleen ja osoittivat kunnioitustaan (Ilm. 5:11-15).